

EMPERYALİZMİN ÖZELLEŞTİRME DAYATMASI, SENDİKALAR VE MİLLİ BİRLİK

Baran Dergisi, 10 Aralık 2009

Yıldırım Koç

Türkiye’de işçilere, memurlara, sendikacılık hareketine ve bir bütün olarak ulusumuza en büyük darbeyi indiren uygulamalardan biri, özelleştirme. Özelleştirme aynı zamanda Türkiye’nin bağımsızlığına ve üniter yapısının bütünlüğüne ve Türk ulusunun bütünlüğüne yönelik kapsamlı emperyalist saldırının en önemli araçlarından biridir.

Özelleştirme yalnızca kamu kesimine ait işletmelerin özel sektöre devredilmesi değildir. Özelleştirme,

- Kamuya ait işletmelerin kısmen veya tümüyle özel sektöre satılması veya kapatılması,
- Kamu kesimi tarafından mal üretiminin ve hizmet sağlanmasının durdurulması,
- Kamu kesimi tarafından gerçekleştirilen işlerin özel sektöre yaptırılması (taşeronluk, fason üretim, hizmet alımı),
- Kamu işletmelerinin mal üretimi ve hizmet sunumunda kamu yararını göz ardı ederek, kar amacına yönelmeleri (ticarileşme),
- Devletin piyasaya yönelik müdahalelerin kaldırılması (deregülasyon) olarak özetlenebilir.

Özelleştirme konusu tartışılırken sorulması gereken asıl soru, devletin görevinin ne olması gerektiğidir. Bu soru, bir siyasi tercihi yansıtır.

- Devletin asıl işlevi, savunma, güvenlik ve dış politika mıdır? Devlet, ekonominin yönetimini piyasa güçlerine mi bırakmalıdır?

- Yoksa devlet, doğumundan ölümüne kadar vatandaşının sorumluluğunu üstlenmeli midir? Ekonominin güçlendirilmesinde doğrudan etkili bir görev üstlenmeli midir? Devletin başka görevleri var mıdır?

Özelleştirme konusu, işletmelerin karı ve zararı gibi dar bir kapsamda ele alınamaz. Doğru olan, devletin görevleri konusundaki anlayış farklılıklarının incelenmesidir.

Devletin savunma, güvenlik ve dış politika gibi alanlardaki sorumluluklarına ek olarak başka sorumlulukları da olmalıdır.

Bunlardan biri, sosyal devlet olma yükümlülüğüdür. Bu, bizim geleneğimizdeki “kerim devlet”tir, “baba devlet”tir. Sosyal devlet, vatandaşın yaşamının her alanında devletin katkı ve güvence sağlamasıdır. Eğitim, sağlık, konut, elektrik, su, gaz, toplu taşıma başta olmak üzere, vatandaşların temel ihtiyaçlarının ayırım yapılmaksızın sağlanması, belirli bir siyasi anlayışın tercihidir.

Bazı ülkelerde devlet, sanayinin gelişmesi için bilinçli bir biçimde müdahale etmiştir ve katkıda bulunmuştur.

Bazı ülkelerde devlet, ekonominin güçlenmesi için sanayinin dışındaki sektörlerin gelişmesi için de önemli katkılarda bulunmuştur.

Bazı ülkelerde ise, bir ulusun oluşturulmasında devletin önemli rolü vardır.

Türkiye’de kamu sektörünün işlevi, bütün bu noktaları içermektedir.

Türkiye’de gerek farklı kökenlerden insanlarımızın bir ulus oluşturulmasında, gerek bu ulus ile devlet arasındaki bağların güçlendirilmesinde, kamu kesimi ve kamu hizmetleri önemli bir işlev yerine getirmektedir.

Kamu sektöründe aynı işyerinde birlikte istihdam edilen ve görev yerleri dönem dönem değiştirilen 3 milyona yakın işçi ve memur, farklı kökenlerden ve siyasi eğilimlerden insanlarımızın bir ulus halinde kaynaşmasında önemli bir rol oynamaktadır.

Başta sağlık ve eğitim olmak üzere, kamu hizmetlerinin devlet tarafından yerine getirilmesi, Batı Avrupa’da “refah devleti” veya “sosyal devlet” adı verilen, geleneklerimizde ise “baba devlet” veya “kerim devlet” biçiminde adlandırılan uygulamayı hayata geçirmekte ve halkla devlet arasındaki ilişkileri güçlendirmektedir.

Özellikle 1991 yılından sonra Avrupa Birliği ve ABD emperyalizmi ile onların denetimindeki Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Ticaret Örgütü, OECD gibi örgütlerin ve Açık Toplum Enstitüsü (Soros) gibi kuruluşların Türkiye’ye özelleştirmeyi ve yerelleştirmeyi kararlı bir biçimde dayatmalarının ana nedeni, Türkiye’yi parçalamaktır.

Özelleştirme, Türkiye'ye açık bir saldırıdır. Özelleştirme, aynı zamanda, kamu kesiminde işçi, memur ve sözleşmeli personel istihdamını azaltarak, ücretli çalışanların haklarına büyük darbeler indirmektedir.

Günümüzde kamu kesiminde işçi statüsünde çalışanların tümü, memur ve sözleşmeli personel statülerinde çalışanların da yarısına yakını sendikalarda örgütlüdür. Özelleştirilen işletmelerde ise sendikasızlaşma olmaktadır.

Kamu kesiminde sendikal örgütlülük, hem mevcut kanunların tam olarak uygulanmasını, hem de yeni hak ve özgürlükler elde edilmesini sağlamaktadır. Kamu sektöründe ücretlerin artması ve diğer hak ve özgürlüklerin gelişmesi, özel sektör için de bir örnek oluşturmaktadır. Örneğin, 1991 kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinde ücretlerin artmasını, özel sektördeki ücretlerin artması izlemiştir.

Özelleştirme, yalnızca kamu kurum ve kuruluşlarının satılması değildir. Bu nedenle, kamu işletmelerinin ticarileştirilmesi, taşeronluk, hizmet alımı, kamu kesimi üretimi ve hizmet sunumunun durdurulması ve devletin piyasaya müdahaleden vazgeçerek piyasayı ulusötesi sermayenin ve yerli işbirlikçilerinin hakimiyetine bırakması da halkımıza büyük zararlar vermektedir.

Özelleştirme, Türkiye'nin iç dinamiklerinin bir sonucu değildir; emperyalistlerin bir dayatmasıdır. Bu uygulamadan, hem Türkiye, hem işçiler, memurlar, sendikalar ve bir bütün olarak ulusumuz büyük zarar görmektedir.

Özelleştirme ile mücadelede uluslararası sendikacılık hareketinden ve emperyalist ülkelerin işçi sınıfı ve sendikacılık hareketlerinden yardım almak olanaklı değildir.

Günümüzde en önemli uluslararası sendikal örgütlenme olan Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu'nun (ITUC) hiçbir kararında özelleştirmelere cepheden karşı çıkılmamaktadır.

Küresel sendika federasyonları içinde ise, başta Uluslararası Kamu Görevlileri Federasyonu (PSI, Kamu Hizmetleri Enternasyonal) olmak üzere, bazı örgütler, özelleştirme uygulamalarına bazı eleştiriler getirmektedir. Ancak bu eleştiriler genellikle yalnızca kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi ile sınırlıdır ve sanayi, maden, ulaştırma, tarım, inşaat gibi alanlardaki özelleştirme uygulamalarına karşı çıkılmamaktadır.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) da hiçbir kararında özelleştirmeye karşı çıkmamıştır. Emperyalist ülkelerin işçi sınıfı ve sendikacılık hareketleri ve onların yönetimindeki uluslararası sendikacılık hareketi, emperyalist devletleri ve sermayedarları "sosyal ortak" olarak görmekte ve özelleştirme konusunda onlarla aynı görüşü ve yaklaşımı paylaşmaktadır.

Özelleştirme ile mücadelede işçilerimizin, memurlarımızın ve sendikacılık hareketinin yardımcısı, ülkemizdeki tüm vatansever, yurtsever, millici veya ulusalcı güçlerdir.

Özelleştirme konusu tartışılırken, seçim yapılacak seçenekler, "devletçilik mi, piyasa mı?" değildir. Seçenekler, devletçilik ve ulusötesi sermayedir.

Piyasa, bağımsız bir güç değildir. Piyasaya günümüzde ulusötesi sermaye ve yerli işbirlikçileri hakimdir. Bu nedenle, piyasaya ya ülkenin ve halkın çıkarlarını ön planda tutacak biçimde devlet hakim olacaktır, ya da ulusötesi sermaye ve yerli işbirlikçileri. Devletçilik, ülkemize, halkımıza, işçilerimize, memurlarımıza ve sendikalarımıza yarar sağlar. Piyasaya ulusötesi sermayenin hakim olması ise ülkemizi ve ulusumuzu bölünme tehdidiyle karşı karşıya bırakır, işçi haklarına ve sendikacılık hareketine büyük darbe indirir.

Aynı durum, planlama için de geçerlidir. Devlet, piyasaya müdahale edecek, piyasayı yönlendirecek, piyasa faaliyetlerini planlayacak mıdır? Buradaki seçenekler de, "anti-demokratik planlama mı, demokratik piyasa mı?" değildir. Tercih, piyasayı "milletin çıkarlarını ön planda tutarak devlet mi planlayacak?" yoksa "emperyalistlerin ve ulusötesi sermayenin çıkarlarını ön planda tutarak ulusötesi sermaye ve yerli işbirlikçileri mi planlayacak?" arasındadır.

Ülkenin güçlenmesi ve halkın refahının ön planda tutulması için devletin demokratik planlamasını kabul etmek gereklidir. Bu yapılmadığı takdirde, "piyasa" adı verilen ulusötesi sermaye ve yerli işbirlikçileri, hem ülkeye, hem işçi sınıfına büyük zararlar verir.